

YÖNETMELİK

İzmir Bakırçay Üniversitesinden:

**İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde örgün ve/veya uzaktan öğretim yoluyla yürütülen yüksek lisans ve doktora programlarına öğrenci kabulü, eğitim-öğretim ve sınavlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü, 44 üncü ve 46 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- MADDE 3 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- AHCI: Arts and Humanities Citation Index dizinini,
  - AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
  - ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - DOI: Digital Object Identifier, dijital ortamdaki dokümanların ve benzeri içeriklerinin belirlenmesini sağlayan sistemi,
  - Enstitü: İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünü,
  - Enstitü ana bilim/bilim dalı (EABD): Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde programı bulunan ve programın yürütülmesinden Enstitüye karşı sorumlu olan ana bilim dalını,
  - Enstitü Kurulu (EK): İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kurulunu,
  - Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulunu,
  - ESCI: Emerging Sources Citation Index dizinini,
  - GMAT: Uluslararası Graduate Management Admission Test sınavını,
  - GNO: Genel not ortalamasını,
  - GRE: Uluslararası Graduate Record Examinations sınavını,
  - İntibak: Enstitüye kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce herhangi bir yükseköğretim kurumundan alıp başardığı veya muaf sayıldığı derslere göre devam edecekleri yarıyılı belirleme işlemi,
  - İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atfı yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
  - Kredi: Bir lisansüstü derse ait haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama ve/veya laboratuvar saatinin yarısının toplamına eşit olan birim değeri,
  - Müdür: İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürünü,
  - Müdür yardımcısı: İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü müdür yardımcısını,
  - Mülakat: Adayın; tezli yüksek lisans ve doktora programına öğrenci kabulünde bilimsel araştırma yaparak, bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneklerinin ve diğer ilgili becerilerinin jüri önünde değerlendirilerek kayıt altına alındığı bilimsel sınavı,
  - ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
  - Program: İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünün tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora programını,
  - Rektör: İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörünü,
  - SCI: Science Citation Index dizinini,
  - SCI-Expanded: Science Citation Index Expanded dizinini,
  - Seminer: Lisansüstü öğrencilerin, danışman rehberliğinde ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak topluluk önünde sunulan, değerlendirilen ve yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,
  - Senato: İzmir Bakırçay Üniversitesi Senatosunu,
  - SSCI: Social Science Citation Index dizinini,
  - Tez danışmanı: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ana bilim dallarına kayıtlı öğrencilere ders ve tez/dönem projesi çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyelerini,
  - Tez/eser: Yüksek lisans ve doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel çalışmayı,

z) Uzmanlık alan dersi: Her öğretim üyesinin, danışmanlık yapmakta olduğu lisansüstü öğrencisine verdiği dersi,

aa) Üniversite: İzmir Bakırçay Üniversitesini,

bb) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

cc) YÖKDİL: Yüksek Öğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Başvuru ve Kabulüne İlişkin Esaslar

Kontenjanların ilanı ve lisansüstü programlara başvuru

MADDE 4 – (1) Tezli yüksek lisans programına başvurularda lisans diplomasına ilişkin GNO şartı, ilgili EABD'nin teklifi ve EYK'nin onayından sonra Senato tarafından belirlenir. Tezli yüksek lisans programına başvuranların ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 60 puan veya GRE/GMAT sınavlarından Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir. Yabancı dilde eğitim veren programlar hariç, diğer programlara öğrenci kabulünde yabancı dil şartı aranıp aranmayacağı ilgili EABD'nin teklifi ve EYK'nin onayından sonra karara bağlanır. Yabancı dilde eğitim veren tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ise ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarının birinden 100 üzerinden en az 55 puan veya uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puana eşdeğer puan almak koşulu aranır. Lisans derecesini ilgili yabancı dilde eğitim yapan bir programdan almış olan öğrencilerin kabulünde yabancı dil şartı aranmaz.

(2) Üniversitede yüksek onur derecesine (GNO: 3,50-4,00 veya 85-100) sahip öğrencilerin talepleri doğrultusunda, uygun programın bulunması ve programa giriş şartlarını sağlamak şartıyla, tezli/tezsiz yüksek lisans programlarına kabulünde en yüksek puana sahip en fazla iki öğrenciye ek kontenjan kayıt hakkı tanınır.

(3) Doktora, tıpta uzmanlık, diş hekimliğinde uzmanlık, veteriner hekimliğinde uzmanlık, eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için;

a) Senato tarafından, mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

b) İlan edilen puan ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

c) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türünden veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alana başvuru yapabilir.

(4) Doktora programına başvurabilmek için;

a) Yüksek lisans diplomasına ilişkin GNO şartı; tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak koşuluyla, ilgili EABD teklifi ve EYK onayından sonra Senato tarafından belirlenir. Yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES puan şartı, ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 100 tam puan üzerinden en az 65 puan veya GRE/GMAT sınavlarından eşdeğer puan olması koşuluyla, ilgili EABD teklifi ve EYK onayından sonra Senato tarafından belirlenir.

b) Yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların yabancı dil puan şartı, ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarının birinden ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 veya eşdeğeri bir puan olmak koşuluyla, ilgili EABD teklifi ve EYK onayından sonra Senato tarafından belirlenir.

c) Yurt dışı lisans diplomasına sahip adayların 100 tam not üzerinden en az 75 veya eşdeğer mezuniyet notuna sahip olması gerekir.

(5) Temel tıp bilimlerinde doktora başvuru koşulları şunlardır:

a) Tıp fakültesi, diş hekimliği, eczacılık fakültesi ve veteriner fakültesi mezunları açısından, lisans diplomasına sahip olmak koşuluyla programa başvurularda adayın lisans diplomasına ilişkin şartlar, ilgili EABD teklifi ve EYK onayı ile belirlenir.

b) Tıp Fakültesi mezunu olmayanlar açısından yüksek lisans diplomasına sahip olmak ve ALES'in sayısal puan türünden en az 65 puan almak.

(6) Yabancı dilde eğitim yapan doktora programlarına başvurabilmek için adayın, öğrenim göreceği yabancı dilde YÖKDİL veya ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarının birinden 100 puan üzerinden en az 65 puan ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğeri bir puan almak koşuluyla ilgili EABD teklifi ve EYK onayından sonra Senato tarafından belirlenir.

(7) Lisansüstü programlara öğrenci kabulü, EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile Üniversitenin kadrolu öğretim üyeleri arasından oluşturulan en az üç asil ve iki yedek üyeli değerlendirme komisyonu tarafından bu Yönetmelikte her bir program için ayrı ayrı belirlenen koşullar çerçevesinde yapılır.

(8) Yazılı değerlendirme sınavı ilgili EABD önerisi ve EYK onayı ile ilan edilen usullere ve şartlara uygun olarak yapılır.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 5 – (1) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu adayların lisansüstü programlara kabul koşulları, ilgili EABD'nin görüşü ve EYK'nin önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir. Yurt

dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrenci başvuruları her yarıyıl için başvuru takviminde belirlenen süre içinde "Yabancı Uyruklu Başvuru Formu" ile alınır.

(2) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrenci kontenjanları, her program için ilgili EABD başkanlığının görüşü, EYK'nin önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

(3) Yüksek lisans ve doktora programlarına başvuran yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu adaylardan yabancı dil şartının aranıp aranmayacağı ilgili EABD başkanlığı tarafından belirlenir.

(4) Bir alt düzey eğitimini Türkiye dışında tamamlayan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrenci adaylarından ALES veya eşdeğer sayılan sınav belgesi şartları aranmaz.

(5) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrenciler ilgili mevzuat hükümlerine göre katkı payı ödemekle yükümlüdür.

(6) Adaylar, istenen belgeleri süresi içinde Enstitüye teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırırlar.

(7) Kayıt hakkı kazanan öğrenciler, yüksek lisans için en az B2 (55-70 puan aralığı) ve doktora için en az C1 (71-88 puan aralığı) düzeyinde Türkçe Yeterlik Belgesi olmaması durumunda Türkçe Hazırlık sınıfına kayıt yaptırmak zorundadır. İki yıl içinde yüksek lisans için B2 ve doktora için C1 düzeyinde Türkçe Yeterlik Belgesini getiremeyen öğrenci ders aşamasına geçemez ve öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Protokol veya ikili anlaşma kapsamında lisansüstü programa alınan ve tezlerini yabancı dilde teslim etmesi gereken öğrenciler için EYK'nin kararı ile B2/C1 düzeyinde Türkçe Yeterlik Belgesi şartı aranmaz.

(8) Yabancı dilde eğitim veren programlara yabancı uyruklu öğrenci kabulünde yabancı dil şartına ilişkin hükümler için bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri uygulanır.

(9) Yüksek lisans/doktora programına kabul edilen, lisans ve/veya yüksek lisans eğitimi ilgili ana bilim dalı dışından alan, yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrencilere, ilgili EABD başkanlığının talebi doğrultusunda bir veya iki yarıyıl bilimsel hazırlık programı uygulanır.

(10) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrenci kabulü ve başarı değerlendirmesi; başarı sıralaması, mezuniyet not ortalamaları esas alınarak EABD başkanlığının değerlendirmesi sonucunda, EYK'nin kararı ve Senato tarafından belirlenen koşulların gerçekleştirilmesi ile sağlanır.

Kontenjanların belirlenmesi ve duyurulması

MADDE 6 – (1) Her akademik yarıyıldaki öğrenci kabul edilecek lisansüstü programlara, başvuru için gerekli belgelere, başvuru takvimine ve diğer konulara Enstitü Yönetim Kurulunun önerisiyle Senato tarafından karar verilir. Bu karar, Rektörlük tarafından ilan edilir.

(2) İlgili EADB'nin özelliğine bağlı olarak başvuru alanlarının sınırlandırılmasına ve kontenjanların alanlara göre dağılımına, ilgili EABD'nin teklifi ve EYK'nin önerisi üzerine Senato tarafından karar verilir.

(3) Lisansüstü programlara başvuran adayların başarı sıralaması, en yüksek puandan en düşük puana doğru yapılır ve programa kaydolmaya hak kazanan adaylar, Enstitü Müdürlüğü tarafından ilan edilir.

(4) Diğer yükseköğretim kurumlarının araştırma görevlileri, Enstitünün başvuru ve kabul koşullarını sağlamaları kaydıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre lisansüstü programlara kabul edilir. Ayrıca Üniversite araştırma görevlileri, ilgili EABD başkanlığının talebi, EYK'nin onayı ve Enstitünün başvuru ve kabul koşullarını sağlamaları kaydıyla ilan edilen kontenjandan bağımsız olarak lisansüstü programlara kabul edilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Enstitünün yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara alanla ilgili eksikliklerini gidermek üzere ilgili EABD'nin önerisi üzerine bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini, başvurduğu yükseköğretim kurumu dışından veya başvurduğu yüksek lisans programından farklı alanda almış olan yüksek lisans adayı.

b) Lisans/yüksek lisans derecesini, başka yükseköğretim kurumundan veya başvurduğu doktora programından farklı alanda almış olan doktora adayı.

(2) Bilimsel hazırlık programına 4 üncü maddeye göre öğrenci kabul edilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı öğrencisi, en fazla iki yarıyıl içinde EABD başkanlığının ders programına ilişkin teklifi üzerine ve EYK onayıyla bilimsel hazırlık programı derslerini almak ve başarmak zorundadır. Bilimsel hazırlık programı dersleri, lisansüstü programı tamamlamak için gerekli olan derslerin ve kredilerin yerine sayılmaz ve başarı notları GNO'ya katılmaz. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK onayıyla bulunduğu EABD'nin lisansüstü programlarında daha önce almamış olması şartıyla açılmış olan seçmeli derslerden her yarıyıl en fazla iki ders alabilir.

(4) Lisansüstü programı öğrencisinin bilimsel hazırlık programında başarılı sayılabilmesi için, bu programdaki lisans düzeyinde aldığı her ders için lisans öğrencilerine uygulanan not sistemine ilişkin hükümler geçerlidir. Lisansüstü programı öğrencisinin lisansüstü düzeyde aldığı her dersten en az CC harf notu alması ve 2,00 (65) GNO'ya sahip olması; doktora programı öğrencisinin ise her dersten en az CB harf notu alması ve 2,50 (75) GNO'ya sahip olması gerekir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre, yaz okulu öğretimi bu süreye dâhil edilmeksizin en çok iki yarıyıldır. Bu süre, Senato tarafından belirlenmiş olan haklı ve geçerli nedenler dışında uzatılamaz. Bilimsel hazırlık programında geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans ve doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programını beşinci fıkrada belirtilen sürede başarıyla tamamlayamayan öğrencinin, programdan ilişği kesilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Bir yüksek lisans ya da doktora programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu EABD başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABD başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

(2) Özel öğrenci olarak ders alan öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz (Öğrenci kimliği verilmez, askerlik işlemleri yürütülmez ve benzeri).

(3) Özel öğrencilik, ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez.

(4) Özel öğrenci statüsünde ders almak isteyen adayların, lisans/yüksek lisans not durum belgesi ve diploma fotokopisini ekledikleri bir dilekçe ile akademik takvimde belirtilen süre içinde Enstitüye başvurmaları gerekir. EYK tarafından özel öğrencilikleri uygun bulunan adayların, alacakları ders/dersler için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen öğrenim ücretini yatırmaları gerekir.

(5) Özel öğrencilerin derse devamı, sınav, başarı değerlendirmesi, disiplin ve benzeri hususlardaki durumları, Enstitü öğrencilerine uygulanan esaslarla aynı olup, bu konularda Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

(6) Özel öğrencilere, özel öğrenci olarak alıp başarılı oldukları dersler için bu derslerin kredi ve not durumlarını belirten bir belge verilir.

(7) Özel öğrenciler, daha sonra Enstitüye bağlı olarak ilan edilen ilgili lisansüstü programa başvurup kabul edildikleri takdirde, yukarıdaki şekilde belgelendirecekleri söz konusu dersler için muafiyet talep edebilir. Ancak kendilerine bu şekilde muafiyet verilen dersler, ilgili lisansüstü eğitimde verilen bütün derslerin AKTS toplamalarının %50'sini geçemez.

(8) Özel öğrenci başvuruları Enstitü akademik takviminde belirlenen süre içinde "Özel Öğrenci Başvuru Formu" ile alınır.

(9) Özel öğrencilerin kaydoldukları dersleri bırakmaları durumunda o ders için ödedikleri ücret iade edilmez.

(10) Özel öğrenciler, sadece başvurduğu dönemde Enstitü bünyesinde açık olan dersleri seçebilir.

(11) Özel öğrenci için ayrıca ders açılmaz ve özel öğrenci herhangi bir lisans programından ders, seminer, uzmanlık alan ve tez derslerini alamaz.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Enstitü bünyesindeki başka bir EABD veya başka bir üniversitede lisansüstü programlarda en az bir yarıyılı tamamlamış başarılı öğrenciler, Üniversitenin lisansüstü programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş için başvuruda bulunan öğrenciler ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile belirlenerek, eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ilan edilir.

(2) Yatay geçiş için öğrencinin ilgili programın öğrenci kabul ve başarı şartlarını sağlaması ve geldiği programda devam ettiği derslerin tamamını (herhangi bir ders için en az CC harf notu) başarmış olması gerekir. Öğrencinin programa kabulüne, intibakına ve muaf olacağı kredi miktarına EABD başkanlığının görüşü alınarak EYK tarafından karar verilir.

(3) Yatay geçiş başvuruları akademik takvimde belirlenen süre içinde "Yatay Geçiş Başvuru Formu" ile alınır.

(4) Yatay geçiş başvuru şartları şunlardır:

a) İlgili programın öğrenci kabul şartlarını taşımak.

b) Başka bir yükseköğretim kurumundaki aynı lisansüstü programda kayıtlı olmak veya ilgili EABD başkanlığının görüşü üzerine EYK'nin onayladığı benzer lisansüstü programda kayıtlı olmak.

c) Başarısız dersi (devamsızlık dâhil) bulunmamak ve not ortalaması 100 tam not üzerinden en az 75 veya eşdeğer mezuniyet notuna sahip olmak.

ç) Disiplin cezası almamış olmak.

d) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına başvuran adaylarda en az 30 AKTS'lik ders yükünü tamamlamış olmak.

(5) Yatay geçiş ile öğrenci kabulü ve başarı değerlendirmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Başarı sıralaması, öğrencinin bulunduğu programdaki not dökümü (ağırlıklı genel not ortalaması) esas alınarak yapılır.

b) Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul notunun belirlenmesinde bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır. Yazılı sınav, EABD başkanlığınca önerilen ve EYK kararıyla belirlenen üç öğretim üyesinden oluşan bir jüri tarafından yapılır.

c) Yatay geçişi kabul edilen öğrenci, ilgili mevzuat hükümlerine göre katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemek zorundadır.

ç) Üniversitede araştırma görevlisi kadrosuna atanıp başka bir üniversitede öğrenim gören veya Enstitüde kadrosunun bulunduğu programı açık olmadığından başka bir programda öğrenim gören araştırma görevlileri, kadrosunun bulunduğu lisansüstü programın açılması ile başvuru yapması durumunda EYK kararı ile başka bir şart aranmaksızın yatay geçiş hakkı kazanırlar. Bu öğrencilerin daha önceki yükseköğretim kurumunda aldığı tüm derslerin intibak işlemini ilgili EABD belirledikten sonra kararı EYK onayına sunar.

(6) İlan edilen kontenjan sayısı kadar belirlenen aday listesi, kesin kayıt işlemleri için Enstitü internet sayfasında ilan edilir.

(7) Asıl listede yer alan adaylardan kayıt yaptırmayanların yerine, ilan edilen gün ve saatte, yedek listeden kontenjan tamamlanana kadar başarı sıralamasına göre kayıt alınır.

Kredi saydırma, ders muafiyeti ve kredi değeri

MADDE 10 – (1) Lisansüstü eğitime kayıt olan öğrencilerin, özel öğrencilik, yatay geçiş, değişim programı öğrenciliği ve daha önceki lisansüstü programından alıp başarılı oldukları dersler için ders saydırma veya muafiyet sınavı sonucunda bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşullarına ilişkin talepleri, programa ilk kayıt yaptırdığı dönemin sonuna kadar yapılmak kaydıyla, öğrencinin başvurusu üzerine, ilgili EABD'nin değerlendirmesi alınarak EYK'nin kararı ile belirlenir ve intibakı yapılır. Ancak sonraki dönem veya yıllarda öğrenciler tarafından yapılacak bu türden talepler kabul edilmez. Aktarılabilecek kredilere ilişkin esaslar şunlardır:

a) Enstitü dışındaki enstitülerden alınan ders kredileri, kayıtlı olduğu programın gerektirdiği kredi sayısının %50'sini geçemez. Bu madde özel öğrenci statüsünde alınan dersler için uygulanmaz.

b) Öğrenci, 30 AKTS kredi aktarımı için bir yarıyıl, 60 ve yukarısı AKTS kredi aktarımı için iki yarıyıl kullanmış sayılır.

c) Daha önce kazanılan kredilerin başarı notunun yüksek lisans için en az CC, doktora için en az CB olması gerekir.

(2) Ders muafiyetine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Lisansüstü programlarda veya daha önce devam ettiği herhangi bir Yükseköğretim Kurumunda başarılı olduğu derslerin eşdeğerlerine ve önceki öğrenimlerin kazanılması kapsamında muafiyet sınavı uygulanan derslerden başarılı olan öğrenciler muafiyet taleplerini EABD başkanlığına iletir.

b) EABD başkanlığınca muafiyet talebi değerlendirilir ve EYK karara bağlar.

c) Başarı durumu MU başarı notu ile gösterilir, kredi yüküne sayılır ve not ortalamaları hesabına katılmaz.

(3) Enstitüye kayıt hakkı kazanan aday, Üniversiteye kesin kayıt yaptırırken daha önce öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunda başarmış olduğu dersi/dersleri için kredi ve not transferi talebinde bulunabilir. Talep öğrencinin bütün lisansüstü öğrenimini kapsayacak şekilde ve bir defaya mahsus olmak üzere EYK tarafından incelenerek karara bağlanır.

(4) Not ve kredi transferi yapılacak ders intibak yapılacak bir ders ise, intibakı yapılacağı derse eşdeğer ve eşit ya da daha yüksek AKTS kredisine sahip olması ön koşuldur.

(5) Sertifika programları kapsamında alınan derslerin, ders transferi yapılmaz.

(6) Öğrenci bir yarıyıldan en az 30 AKTS kredilik derse yazılabilir.

(7) Bütün programlarda her dönem için ders planlarında en az 30 AKTS kredi değerinde ders bulunması zorunludur.

(8) İlgili yarıyıldan açılan derslerin lisansüstü haftalık ders programlarına göre düzenli olarak yapılma sorumluluğu EABD başkanlığına aittir.

(9) Lisansüstü derslerin yarıyıl kredi değeri, dersin yarıyıl haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Ders ve diğer faaliyetlerin AKTS olarak kredilendirilmesinde, bir AKTS kredisi, yaklaşık 25 saatlik öğrenci çalışmasının karşılığı olarak hesaplanır.

(10) Seminer, uzmanlık alan dersi, dönem projesi ve tez çalışması kredisiz olup AKTS olarak kredilendirilir. AKTS kredileri; seminer için 6, tezsiz yüksek lisans dönem projesi için 30, uzmanlık alan dersi dâhil olmak üzere yüksek lisans tezi için toplam 60 ve doktora tezi için ise toplam 120 AKTS'dir.

Diğer yükseköğretim kurumlarından ders alma ve ders transferi

MADDE 11 – (1) Öğrencinin öğrenimi sırasında diğer yükseköğretim kurumlarından ders almasına ve bu derslerle notlarının transferine, ilgili EABD'nin teklifi üzerine EYK karar verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt, Kayıt Yenileme ve Eğitim-Öğretime İlişkin Esaslar

Lisansüstü programlara kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 12 – (1) Bir lisansüstü programa kayıt hakkı kazanan adayın kesin kaydı, akademik takvimde belirtilen tarihler arasında yapılır. Programa ilk kez kayıt yaptıran öğrencinin danışmanı, tez danışmanı atanana kadar ilgili EABD başkanıdır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(3) Öğrenciler, akademik takvimde belirtilen süre içinde, o yarıyıldan EABD'de açılan dersler arasından Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden derslerini seçip danışmanın onayı ile kaydını yenilemek zorundadırlar. Yeni kayıt yaptıran öğrenciler için sadece ders seçme işlemi yapılır.

(4) 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi hükümlerine göre katkı payını ödemeyen ve mazeretleri EYK tarafından kabul edilmeyen öğrencilerin kayıtları yenilenmez ve katkı payı ödemedikleri süre içinde kendilerine öğrenci belgesi verilmez ve askerlik tecil işlemleri yapılmaz.

(5) Öğrencilerin lisansüstü programa kayıt dondurma hariç, ilk kayıt yaptırdığı tarihten itibaren kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın geçirdiği tüm yarıyılar azami öğrenim süresine sayılır.

(6) Kayıt yenileyecek tüm öğrenciler; ders, uzmanlık alan, seminer dersi ve/veya tez çalışmasına ilişkin kayıt işlemlerini akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapmak zorundadır.

(7) Tezli yüksek lisans programlarındaki öğrenciler tez aşamasına geçebilmek için, 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, EABD başkanlığının öngördüğü zorunlu yahut seçimlik en az yedi ders ve seminer dersi ile her yarıyıl alınacak uzmanlık alan derslerinden başarılı olmak zorundadır.

(8) Danışman öğretim üyesi kendisine tanınan süre içerisinde, öğrencinin seçmiş olduğu dersleri onaylar. Gerekli gördüğü durumlarda öğrencinin seçmiş olduğu derslerin değiştirilmesini önerebilir.

(9) Danışmanın kendisine tanınan süre içerisinde onaylama işlemi gerçekleştirilmemesi durumunda öğrencinin seçmiş olduğu dersler otomatik olarak kesinlik kazanır.

(10) Öğrencinin, iki danışmanı bulunması durumunda, uzmanlık alan dersini birinci danışmanından alır.

(11) Kayıt yenileyemeyen öğrencilerin mazeret başvuruları akademik takvimde belirtilen süre içinde alınır. Sağlık, doğal afet, tutukluluk, mahkûmiyet ve EYK tarafından kabul edilebilecek diğer nedenlerle özel durumlarını belgeleyen öğrencilerin mazeretleri EYK tarafından değerlendirilir. Süresi dışındaki başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(12) Kayıt yenilemeyen öğrenci kayıt yenilemediği dönemde öğrencilik haklarından yararlanamaz ve kayıt yenilemediği dönem öğrenim süresinden sayılır.

(13) Tez aşamasındaki yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin kayıt yenileme işlemleri, Akademik Takvimdeki derse yazılma döneminde uzmanlık alan dersi ve tez çalışması dersi yazılarak gerçekleşir.

(14) Kayıt yenilemeyen öğrenciler kayıt yenilemedikleri dönemlerde doktora yeterlik, tez önerisi ve tez izleme sınavlarına katılamazlar ve dönem sonunda tezlerini teslim edemezler.

(15) Kayıt yenileyip tez öneri ve tez izleme sınavlarını yapmayan öğrenciler ilgili dönemde başarısız sayılırlar.

Akademik yıl

MADDE 13 – (1) Bir akademik yıl, dönem sonu sınavlarıyla birlikte her biri on altı haftadan oluşan güz ve bahar yarıyıllarını kapsar.

(2) Akademik takvim Senato tarafından belirlenir.

(3) Bir yarıyıldan okutulacak dersler ve bu dersleri verecek öğretim üyeleri, ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile belirlenir.

(4) Bir dersin bir yarıyıldan açık kalması için o derse; doktora programlarında en az bir, tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında en az iki öğrencinin kayıtlı olması gerekir. Bu şartlar sağlanmadığı durumlarda EABD başkanlığının talebi ve EYK kararı ile o ders açılabilir.

(5) Bazı programlar ve dersler, uzaktan eğitim-öğretim teknikleri kullanılarak ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülebilir.

(6) Bir EABD'de mevcut programda ders planına eklenmesi düşünülen yeni ders için, dersi verecek öğretim üyesi, bu dersin içerik, gerekçe ve kaynaklarını içeren müracaatını EABD'ye yapar. EABD tarafından bu suretle Enstitüye teklif edilen dersler, EK'nin onayı ve Senato kararı ile ders planına eklenir.

Devam zorunluluğu

MADDE 14 – (1) Öğrencilerin yarıyıl sonu sınavlarına girebilmeleri için kayıt yaptırdığı teorik dersin en az %70'ine, uygulama/laboratuvarların ise %80'ine devam etmiş olmaları gerekir. Uygulamalara devam esasları, EYK tarafından belirlenir. Bir dersten, Senato tarafından belirlenmiş haklı ve geçerli nedenlerden kaynaklı olsa dahi, devam koşulunu yerine getirmeyen ve/veya uygulamalardan başarılı olamayan öğrenci, o dersin dönem sonu ve bütünleme sınavlarına giremez. Ancak EYK tarafından Üniversiteyi veya Türkiye'yi temsilen görevlendirilen bir öğrenci, Rektörlük onayından sonra bu süreler içinde izinli sayılır.

(2) Uzaktan öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerin derslere devam koşulları, ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararıyla belirlenir.

Öğrenim haklarının saklı tutulması

MADDE 15 – (1) Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli nedenlerden birine bağlı olarak öğrencinin, öğrencilik hakları saklı tutulabilir. Öğrenci; mazeretini belirten belgeleri Enstitü Müdürlüğüne en geç ilgili yarıyıldaki derslerin başlangıcından itibaren dört hafta içinde teslim eder ve talep, EYK tarafından karara bağlanır. Talebi uygun bulunan yüksek lisans ve doktora öğrencisinin öğrenimi süresince en fazla iki yarıyıl süreyle kaydı dondurulur. Bu şekilde kaydı dondurulan öğrenci öğrenimine devam edemez ve kaydının dondurulmuş olduğu süre boyunca sınavlara giremez. Öğrencinin saklı tutulan öğrenim süresi, bu Yönetmelikte belirtilen azami öğrenim süresinden sayılmaz.

Kayıt silme ve dondurma

MADDE 16 – (1) Bir öğrencinin aşağıdaki durumlarda EYK kararıyla kaydı silinir ve ödemiş olduğu katkı payı ve öğrenim giderleri iade edilmez:

- Kendi isteği ile kaydını sildirmek istediğini yazılı olarak beyan etmek.
- 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre Üniversiteden çıkarma cezası almış olmak.
- Kayıt silinen öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir.
- Öğrencinin kaydının dondurulması, belgelenmek şartı ile en fazla iki yarıyıl olmak üzere aşağıdaki gerekçelerle yapılır:
  - Hastalık izni: Derse devam koşulunu sağlamayı imkânsız kılacak süreyi kapsayan sağlık raporu almak.
  - Askerlik izni: Tecil veya sevk tehiri işleminin zorunlu nedenlerle yapılmaması veya azami öğrenim süresini doldurduğu için isteğe bağlı ya da zorunlu olarak askere alınmak.
  - Maddi ve ailevi nedenlerle izin: Beklenmedik ve geçimini etkileyen ölüm, doğal afet veya benzer durumların ortaya çıkması.
  - Değişim programları hariç olmak üzere öğrenimleri ile ilgili olarak yurt dışında görevlendirilmek.
  - Öğrencinin gözaltına alınmış ve/veya tutuklanmış olduğunun tespit edilmesi.
  - Ortaya çıkan diğer bir mazeretin EYK tarafından kabul edilmesi.

Sınavlar ve değerlendirme

MADDE 17 – (1) Her ders için en az bir ara sınav ve dönem sonu sınavı yapılır.

(2) Dönem içi notları; yazılı, proje, ödev, uygulama ve pratik çalışmalara verilen notlardan oluşur. Herhangi bir yarıyıl sonunda, lisansüstü programlardaki derslerde CC’nin altı ve/veya YZ harf notu; bilimsel hazırlık derslerinde ise FF ve/veya YZ harf notu olan öğrenciler ile dönem sonu sınavına girme koşulunu sağladığı halde sınava girmeyen öğrencilere her ders için bütünlüme sınav hakkı verilir. Dönem içinde yapılan uygulamalara/ çalışmalara göre dönem sonu sınav notu verilen dersler için bütünlüme sınavı yapılmaz. Bu kapsamdaki dersler laboratuvar, uygulama gibi derslerle dönem içi projeler, tez, uzmanlık alan dersi, bitirme projeleri ve benzerleridir. Başarı notu; dönem içi ve dönem sonu notlarıyla, notların yüzdelik bilgileri dikkate alınarak hesaplanır. Bütünlüme sınavı olması durumunda ise başarı notu hesaplanırken dönem sonu sınavı yerine bütünlüme sınav notu değerlendirilmeye alınır. Bütünlüme sınavı sonunda oluşan harf notu için de dönem sonu sınavı sonucuna göre belirlenen harf notu aralıkları kullanılır. Bütünlüme sınavlarına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Öğrencinin, bir dersin dönem sonu sınavına girebilmesi için devam koşulunu yerine getirmesi gerekir.

(4) Öğrencinin her bir dersten başarısı, dönem içi notuyla/notlarıyla dönem sonu sınav notunun birlikte değerlendirilmesiyle belirlenir.

(5) Mazeret sınavına girmek isteyen öğrenciler, sınavların sona erdiği tarihi izleyen üç iş günü içinde mazeretini gösterir belgenin ekli olduğu bir dilekçeyle ilgili EABD’ye başvurması, bu başvurunun kabul edilmemesi durumunda ise Enstitü Müdürlüğüne başvurması gerekmektedir.

(6) Sınav evrakı, sınav tarihinden itibaren yüksek lisansta en az iki, doktora ise en az beş yıl süreyle EABD tarafından saklanır.

(7) Sınavlar; kâğıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanmasıyla sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin hususlar EK önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

(8) Farklı üniversitelerden EYK kararı ile alınan derslere ait başarı durumu enstitülerde uygulanan not sistemine göre değerlendirilir ve EYK kararı ile kesinleşir.

Ders başarısının değerlendirilmesi

MADDE 18 – (1) Dersler ve bunların haftalık teorik ve uygulama saatleri, AKTS kredi değerleri ve varsa bir dersin alınabilmesi için önceden alınıp başarılması gereken dersler veya ön koşullar ile derslerin yarıyıllara veya yıllara göre dağılımı, EK kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) Dönem içi ve dönem sonu sınavları, ödev, uygulama ve benzeri değerlendirmelerin türü ile yüzdelikleri, dersi veren öğretim üyesi tarafından dönemin ilk 2 haftası içinde öğrenci bilişim sistemi veri tabanına girilerek internet üzerinden dersin tanıtım sayfasında öğrencilere duyurulur.

(3) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programları hariç olmak üzere, dönem içi değerlendirmelerin başarı notuna katkısı; %30’dan az, %70’ten fazla olamaz. Sadece dönem sonu sınavı yapılan uygulamalı derslerde, dönem sonu sınavının başarı notuna katkısı %100’dür.

(4) Öğrencinin ders başarısı, o dersi alan tüm öğrencilerin genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak dersi veren öğretim elemanı tarafından harf notuyla belirlenir.

(5) Başarı düzeyine ilişkin harf notları ve katsayılar şunlardır:

100’lük	Harf	4’lük Başarı
<u>Başarı Notu</u>	<u>Karşılığı</u>	<u>Notu</u>

90-100	AA	4,00
85-89	BA	3,50
80-84	BB	3,00
75-79	CB	2,50
65-74	CC	2,00
55-64	DC	1,50
50-54	DD	1,00
≤49	FF	0,00
0,00	GR	Girmedi
0,00	DZ	Devamsız
-	MU	Muaf
-	YT/BA	Yeterli/Başarılı
-	YZ/BZ	Yetersiz/Başarısız

(6) Bu harf notlarına ek olarak aşağıdaki harf notlu değerlendirmeler de yapılabilir:

a) DZ (Devamsız) harf notu; devam koşulunu sağlayamayan öğrenciye verilir. Bu öğrenci, dönem sonu sınavına giremez. DZ harf notu; FF veya YZ harf notuyla eşdeğerdir.

b) KL (Kaldırıldı) harf notu; programdan kaldırılan dersler için verilir.

c) YT (Yeterli) ve YZ (Yetersiz) harf notları; EYK kararı ve Senatonun onayıyla not ortalamasına katılması uygun görülmeyen derslerde, başarının gösterilmesi için kullanılır. Başarılı öğrenciye YT, başarısız öğrenciye ise YZ harf notu verilir.

ç) Eksik harf notu; Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli bir nedenden dolayı dersin gereklerini zamanında yerine getiremeyen öğrenciye verilir. Eksik harf notu, yerine yeni bir not belirlenene kadar not durum belgesinde gösterilir. Bu notu alan öğrenci, eksiklerini bir sonraki dönem başlamadan önce tamamlamak zorundadır. Verilen süre içinde eksiklerini tamamlayan öğrencinin eksik harf notu, EYK kararıyla o dersin harf notu aralıklarına göre yeni bir harf notuna dönüştürülür. Öğrencinin eksiklerini tamamlamaması durumunda ise eksik harf notu, EYK'nin kararıyla FF veya YZ harf notuna dönüştürülür. Eksik harf notu tez ve uzmanlık alan dersleri için kullanılmaz.

(7) Öğrenci; danışmanının onayını almak koşuluyla ilgili dönemin ekle/sil haftası içinde ders değiştirebilir, ders bırakabilir veya yeni derse/derslere kaydolabilir.

Not ortalamaları

MADDE 19 – (1) Öğrencinin başarı durumu her dönem sonunda GNO ile belirlenir. Not ortalaması, not ortalamasına katılan her dersin kredi değeriyle o dersten alınan notun katsayısı çarpılarak bulunan değerlerin toplamının, bu derslerin toplam kredi değerine bölünmesiyle bulunur. Bu işlem, o zamana kadar harf notu oluşmuş tüm dersler için yapırsa GNO elde edilir. Not ortalamaları virgülden sonra iki basamaklı olarak gösterilir.

(2) Herhangi bir yükseköğretim programına devam ederken program değiştiren öğrencinin GNO'su; önceki programında aldığı ve intibakı yapılan derslerin harf notlarıyla devam etmekte olduğu programda aldığı derslerin harf notları dikkate alınarak hesaplanır.

(3) Öğrencinin başarılı sayılabilmesi için her dönemin sonunda GNO'nun yüksek lisans programları için en az CC; doktora programları için en az CB olması gerekir.

(4) Yüksek lisans programları için zorunlu derslerden harf notu DC, DD, FF, YZ veya DZ olan öğrenci, bu dersleri tekrar almak zorundadır. Seçmeli bir dersten DC, DD, FF, YZ veya DZ harf notlarından birini alan öğrenci, bu dersti tekrarlar veya danışmanının onayıyla bu ders yerine başka bir seçmeli ders alabilir.

(5) Doktora programları için zorunlu derslerden harf notu CC, DC, DD, FF, YZ veya DZ olan öğrenci, bu dersleri tekrar almak zorundadır. Seçmeli bir dersten CC, DC, DD, FF, YZ veya DZ harf notlarından birini alan öğrenci, bu dersti tekrarlar veya danışmanının onayıyla bu ders yerine başka bir seçmeli ders alabilir.

(6) GNO hesaplanırken başarısızlıktan dolayı tekrar edilen veya başarılı olunup GNO'yu yükseltmek amacıyla tekrar alınan zorunlu bir dersin en son kredisi ve harf notu; seçmeli bir dersin tekrarı veya o dersin yerine başka bir dersin alınması durumunda ise en son alınan dersin kredisi ve harf notu esas alınır.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 20 – (1) Sınav sonuçlarına itiraz; sadece maddi hata nedeniyle, sınav sonuçlarının Üniversitenin internet sayfasından ilanını izleyen beş iş günü içinde Enstitü Müdürlüğüne bir dilekçeyle yapılır. İtirazlar, EYK tarafından yapılan incelemeden sonra karara bağlanır.

Tez danışmanlarında veya danışmanlarda aranan nitelikler

MADDE 21 – (1) Çıkar çatışması/örtüşmesi olan kişiler öğrenci danışmanı olamazlar, jürilerde ve tez izleme komitesinde yer alamazlar.

(2) Üniversitede yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir.

(3) Yurt içinde başka bir üniversiteye geçen öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir. Danışmanın yüksek lisans için altı ay doktora için bir yıldan daha uzun süreyle

il/yurt dışında görevlendirilmesi durumunda veya bir yıl veya daha uzun süreli ücretsiz izin, doğum izni, rapor alması ve benzeri durumlarda öğrenciyi yeni bir danışman atanır.

(4) Yüksek lisans ve doktora programlarında bir öğretim üyesinin atanabileceği danışmanlığın toplam sayısı, ilgili mevzuat hükümlerine ve YÖK kararlarına göre belirlenir.

Tez danışmanının sorumlulukları

MADDE 22 – (1) Tez danışmanı aşağıdaki görevlerin yerine getirilmesinden sorumludur:

a) Öğrencinin öğrenimini başarıyla sürdürebilmesi ve bu Yönetmelikte öngörülen sürede tamamlayabilmesi için ders durumunu izler. Kurumu tanıtarak öğrenciyi yeni statüsüne alıştırmaya ve yönlendirir.

b) Her yarıyıl başında öğrencisinin dönem süresince alması gereken zorunlu ve seçmeli dersleri öğrenci ile belirleyerek, ders kayıt formlarını kontrol eder.

c) Öğrencileri; değişim programları, yurt dışı eğitim olanakları ve eğitim bursları konusunda yönlendirir.

ç) Öğrencinin bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesinde yol gösterici olur.

d) Öğrenci ile tez çalışmasını planlar, çalışma için gerekli altyapının hazırlanmasını sağlar.

e) Öğrencinin tez önerisini zamanında Enstitüye vermesini, tez izleme komitesi toplantılarının düzenli olarak yapılmasını ve raporlarının hazırlanmasını sağlar.

f) Düzenli olarak öğrenci ile görüşmeler yaparak çalışmanın sürecini ve elde edilen sonuçları değerlendirir. Danışman, öğrencisine düzenli olarak zaman ayırır ve verimli bir iletişim ortamı kurmaya çalışır.

g) Tez çalışmasının yüksek etik standartlarda yapılmasına rehberlik eder ve kendi davranışları ile rol model olur. Bu çerçevede, etik kurul, etik komisyon ve diğer ilgili kurum izinlerinin alınması ve sonuçlarının ilgili kurullara iletilmesi için öğrenciyi yönlendirir.

ğ) Tez çalışması için gerekli maddi destek konusunda öğrenciyi yönlendirir, proje önerilerinin hazırlanmasında yardım eder.

h) Tezlerin yayına dönüşmesi ve mezuniyet sonrası kariyeri için öğrencisini yönlendirir.

ı) Öğrencinin akademik gelişimi ile ilgili her düzeyde objektif geri bildirimde bulunur.

i) Tez kalitesinin artırılması ve daha nitelikli bir araştırma-egitim atmosferinin yaratılabilmesi nihai hedeftir.

Danışman-öğrenci ilişkisinde sorun olduğu takdirde, ilgili EABD başkanı devreye girer ve sorunun niteliğini belirleyerek bir uzlaşma sağlamaya çalışır. Uzlaşma sağlanamaması durumunda, danışmanın değiştirilmesini teklif edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Programın amacı

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi 7. Düzey kapsamında tanımlanan bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip uluslararası standartlarda nitelikli insan kaynağı yetiştirmektir.

Başvuru ve kabul

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın; 4 üncü maddede belirtilen koşulları sağlaması gerekir. Başvuran adayın başarı notu; ALES puanı ve lisans mezuniyet GNO'su ile belirlenir. Ayrıca tezli yüksek lisans programına başvurandan adaylar için ilgili EABD'nin önerisi ve EYK'nin kararıyla yazılı ve/veya mülakat şeklinde bilimsel değerlendirme sınavı yapılabilir.

(2) Bilimsel değerlendirme sınavı ilgili EABD başkanlığı tarafından yapılır. Başarı notu belirlenmesinde aşağıda yer alan yüzdelikler kullanılır:

<u>Değerlendirme Türü</u>	<u>Ağırlık (%)</u>
ALES	50
GNO	20
*Yazılı Sınav; Yazılı Sınav ve Mülakat	30

*Yazılı sınav ve mülakatın birlikte değerlendirmeye alındığı durumlarda mülakatın ağırlığı %10 olmalıdır.

Programın ders yükü

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programı; toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az 8 ders (Tez çalışması dersi hariç) ile 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi, uzmanlık alan dersi ve tez çalışması YT veya YZ harf notuyla değerlendirilir.

(2) Öğrenci seminer dersini, tez danışmanından yalnızca bir defa ikinci yarıyıldan alır. Tez danışmanının tüm öğrencileri, aynı seminer dersine kayıt yaptırır. Seminer dersinin konusu tez danışmanı tarafından belirlenir, EABD başkanlığı aracılığıyla Enstitü Müdürlüğüne bildirilir ve Enstitü tarafından ilan edilir. Seminer konusu Enstitü tarafından ilan edildikten sonra değiştirilemez. Öğrenci seminerini, belirlenmiş gün ve saatte dinleyicilere sunmak zorundadır. Seminer dersinde başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyıldan seminer dersini tekrar eder. Tekrar durumunda, tez danışmanının uygun görmesi ve Enstitü Müdürlüğü'nün onayıyla seminer konusu değiştirilebilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla Üniversitenin lisans derslerinden seçilebilir. Bu kapsamdaki bir ders diğer bir yükseköğretim kurumundan alınmak istenirse, ders kaydı için EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayı gerekir.

(4) Öğrenci, EABD başkanlığının önerisi ve EYK onayıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden en fazla iki ders alabilir.

(5) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(6) Öğrencinin alacağı kredili derslerden en fazla bir tanesi ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayıyla Üniversite bünyesinde çevrimiçi olarak sürdürülen uzaktan öğretim programlarından alınabilir.

Süre

MADDE 26 – (1) Programın süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program, en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya DC, DD, FF, YZ ya da DZ harf notu aldığı ders/dersler bulunan veya en az 2,00 (65) GNO'yu sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(3) Programın azami süresi içinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(4) Öğrenci, programın mezuniyet koşullarını yerine getirdiği takdirde en erken üçüncü yarıyılın sonunda mezun olabilir.

(5) Öğrenci yapacağı tezde, tez konusunun belirlenmesinin ardından etik kurul onayı gerektiren durumlarda öncelikle gerekli onay ve/veya izinleri alarak tez çalışmasına devam edebilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 27 – (1) Bir öğretim üyesinin tezli yüksek lisans programında tez danışmanı olarak atanabilmesi için; ilgili EABD başkanlığı; Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Tez danışmanı, ilgili EABD'nin teklifi ve EYK'nin kararı ile atanır. Öğrencinin birinci yarıyıl sonuna kadar ilgili EABD başkanlığına danışman tercihini bildirmemesi halinde, ilgili EABD başkanlığı bir öğretim üyesini danışman olarak atamak üzere Enstitüye önerir. Öğrencinin danışmanı ile belirlediği tez konusu ve başlığı en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar danışman tarafından EABD başkanlığı aracılığı ile Enstitüye iletilir. Tez danışmanı ve tez konusu önerisi, EYK'nin onayıyla kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisiyle EYK tarafından ikinci danışman Üniversite içinden veya Üniversite dışından atanabilir. İkinci tez danışmanının öğretim üyesi ya da en az doktora derecesine sahip olması gerekir.

(2) Üniversite kadrosunda, ana bilim dalları için belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda ilgili EABD başkanlığının önerisiyle EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir.

(3) Öğrenci; uzmanlık alan dersine birinci yarıyıldan itibaren kayıt yaptırmak zorundadır.

(4) Uzmanlık alan dersi; tezli yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, danışmanın çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplini ile güncel yayınları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak olan bir derstir.

(5) Uzmanlık alan dersi; öğrenci sayısına bakılmaksızın her yarıyıl tüm yüksek lisans öğrencileri için danışman öğretim üyesi tarafından haftada altı saat verilmek üzere açılır.

(6) Uzmanlık alan dersi; öğrencinin tez savunma sınavının yapıldığı ve başarılı olduğu tarihe kadar ara ve yaz tatillerini de kapsayacak şekilde devam eder.

(7) Öğrencinin tez konusu ve tez başlığı değişiklik talebi, danışmanın önerisi üzerine ilgili EABD aracılığı ile Enstitüye bildirilir ve EYK tarafından karara bağlanır. Öğrencinin azami öğretim süresinin son döneminde tez konusu değişiklik talebi yapılamaz.

Tez çalışmasının sonuçlandırılması

MADDE 28 – (1) Program öğrencisi, Enstitünün tez yazım kılavuzunda yer alan kurallara uygun olarak yazdığı tezini, güz döneminde akademik takvimde belirtilen dönem sonu sınavı harf notlarının tesliminin son tarihine kadar; bahar döneminde ise akademik takvimde belirtilen yaz okulu sonu sınavları harf notlarının tesliminin son tarihine kadar Türkçe ve İngilizce olarak ve en fazla 250 kelimededen oluşan özeti de kapsayacak bir biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Türkçe yürütülen programlarda tez/eser, EYK kararı gerekmeksizin, İngilizce olarak da yazılabilir.

(2) Tez savunma sınavından önce öğrencinin tezinden/eserinden ilgili EABD'nin onayladığı aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamış olması gerekir:

a) Alanında ulusal/uluslararası kongre, konferans ve sempozyumlarda bildiri sunumu yapmış eserleri ile fuar, sergi, çalıştay, uygulama, gösterim, sempozyum etkinliklerine katılmış olmak.

b) Alanında ulusal/uluslararası dizinlerde (SCI, SCI-Expanded, SSCI, ESCI, AHCI, Alan İndeksleri, TR Dizin) taranan dergilerde en az bir adet makalenin hakem değerlendirmesinde/basılmış veya yayımlanmak üzere DOI numarası almış veya elektronik ortamda tam metni yayımlanmış yayını olmak.

c) İncelemeye değer bulunmuş patent veya faydalı model veya tasarım tescili başvurusu yapmış olmak.

(3) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci; tezini, tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı; tezin, Enstitünün tez yazım kılavuzundaki yazım kurallarına uygunluğunu denetler. Tez danışmanı; söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezi, ilgili EABD başkanlığı aracılığıyla en az bir ay önce Enstitü Müdürlüğüne gönderir.

(4) Tez savunma sınavı jürisi, tez danışmanı ve EABD başkanlığının önerileriyle EYK tarafından atanır. Jüri; biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri de başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden (en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere) oluşur. Asıl jüri üyesi görev yapamayacağı yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye beyan ettiğinde veya beyan etmeksizin sınava katılmadığında yedek üyelerden biri jüride yer alır.

(5) Çıkar çatışması/örtüşmesi olan kişiler jürilerde yer alamazlar.

(6) Enstitü tarafından danışmandan alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, tez danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Benzerlik oranının en fazla %20 olması (kabul, onay ve bildirim sayfaları, kaynakça, alıntılar, beş kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç) şartı aranır. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jüri üyesinin gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere EYK'ye gönderilir.

(7) Jüri üyeleri; söz konusu tez, belge ve malzemelerin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde belirlenmiş gün ve saatte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanı dinleyicilerin katılımına açık gerçekleştirilir.

(8) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri; adaya ve dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Savunma sınavı sonucu, ilgili EABD başkanlığı tarafından tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde Enstitü müdürlüğüne tutanakla bildirilir.

(9) Gerekli görülen durumlarda, ilgili EABD'nin teklifi üzerine EYK'nin kararı ile tez savunmaları internet ortamında video konferans yöntemi ile uzaktan gerçekleştirilebilir.

(10) Tezi kabul edilen öğrenci, başarılı olarak değerlendirilir.

(11) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(12) Tezi için düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde tezini düzeltir ve tez danışmanına teslim eder. Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tez, ilgili EABD başkanlığı aracılığıyla Enstitü Müdürlüğüne teslim edilir.

(13) Öğrenci, düzelttiği tezini yedinci fıkrada belirtilen usulde aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunan ve tezi kabul edilmeyen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 29 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için diğer koşulları da sağlamak kaydıyla yüksek lisans tezinin ciltlenmiş altı nüshası ve iki adet dijital kopyasını (cd/dvd, flaş bellek ve benzeri) tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. EYK, teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci; koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda programdan ilişkisi kesilir.

(2) Diploma üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezin jüri tarafından imzalanmış nüshasının teslim edildiği tarih, mezuniyet tarihidir.

(4) Tezin bir kopyası tesliminden itibaren üç ay içinde elektronik ortamda, Enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

(5) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması durumunda ve ilgili programın tezsiz yüksek lisans programı bulunması halinde, reddedilen tezinin EYK tarafından dönem projesi olarak kabul edilmesi ve en az 60 AKTS kredilik 10 dersi alması ve başarıyla tamamlaması koşuluyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Öğrenci bu süreçte ilgili tezsiz yüksek lisans programının AKTS koşulunu tamamlamak için alması gereken derslere ait dönemin kayıt ücretini ödemekle yükümlüdür. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Programın amacı

MADDE 30 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi 7. Düzey kapsamında tanımlanan bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip uluslararası standartlarda nitelikli insan kaynağı yetiştirmektir.

Başvuru ve kabul

MADDE 31 – (1) Tezsiz yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın; 4 üncü maddede belirtilen koşulları sağlaması gerekir. Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda ALES puanı aranmaz.

Programın ders yükü

MADDE 32 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı; toplam 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az 10 ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci; dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce, dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup YT harf notuyla veya YZ harf notuyla değerlendirilir.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı, ikinci lisanüstü öğretimde de yürütülebilir.

Danışman atanması

MADDE 33 – (1) Bir öğretim üyesinin tezsiz yüksek lisans programında danışman olarak atanabilmesi için, 21 inci maddede belirtilen koşulları sağlaması gerekir. Ayrıca ilgili EABD başkanlığı, her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesi dersinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini öğrencinin yazılı görüşünü alarak en geç birinci yarıyılın sonuna kadar Enstitü Müdürlüğüne önerir. Öğrencinin birinci yarıyıl sonuna kadar ilgili EABD başkanlığına danışman atama talebinde bulunmaması halinde EABD başkanı ilgili öğretim üyesinin görüşünü alarak kendisini danışman atamak üzere Enstitüye önerir. Bu öneri, EYK onayıyla kesinleşir.

Süre

MADDE 34 – (1) Programı tamamlama süresi; bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için öğrencinin kayıt yaptırdığı ve yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(2) Programda bir öğrencinin başarılı sayılabilmesi için; aldığı derslerden YT, CC veya bunun üzerinde bir not almış olması, en az 2,00 (65) GNO'yu sağlamış olması ve dönem projesi dersinden YT notu alarak şekil yönünden dönem projesi yazım kılavuzuna uygun yazılmış ve danışmanı tarafından onaylanmış ciltli iki kopya dönem projesini akademik takvimde belirtilen dönem sonu sınavlarının tamamlandığı tarihe kadar Enstitü Müdürlüğüne teslim etmesi gerekir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 35 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Diploma üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programından, tezli yüksek lisans programına geçiş yapmak isteyen öğrenci; tezli yüksek lisans programına başvuru koşullarını ve yatay geçiş koşullarını sağlayarak ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin kararıyla geçiş yapabilir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan derslerden uygun olanlar, ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Programın amacı

MADDE 36 – (1) Doktora programının amacı, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi 8. Düzey kapsamında tanımlanan bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip uluslararası standartlarda nitelikli insan kaynağı yetiştirmektir. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme ve bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Başvuru ve kabul

MADDE 37 – (1) Programa başvurabilmek için adayların, 4 üncü maddede belirtilen koşulları sağlaması gerekir. Ayrıca doktora programına başvuran adaylar için bilimsel değerlendirme sınavı ilgili EABD başkanlığı tarafından yapılır. Başarı notu belirlenmesinde aşağıda yer alan yüzdeler kullanılır:

<u>Değerlendirme Türü</u>	<u>Ağırlık (%)</u>
ALES	50
GNO	20
Yabancı Dil	10
*Yazılı Sınav; Yazılı Sınav ve Mülakat	20

*Yazılı sınav ve mülakatın birlikte değerlendirmeye alındığı durumlarda mülakatın ağırlığı %10 olmalıdır.

(2) Hazırlık sınıfları hariç, en az on yarıyıl (Tıp ve Veteriner Fakültesi) süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(3) Öğrenci kabulünde, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan alınması zorunlu olup bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

Programın ders yükü

MADDE 38 – (1) Doktora programı, ilgili programın eğitim-öğretiminin yasal toplam süresi içerisinde tamamlanmak üzere, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 ulusal kredi ve 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla seminer dahil en az sekiz ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir ders ve seminer dahil olmak üzere doktora eğitimi sırasında sekiz (yüksek lisansa dayalı doktora programı için)/on beş (lisansa dayalı doktora programı için) ders alınması zorunludur.

(3) Öğrenci seminer dersini, derslerin tamamlandığı son yarıyıldaki doktora tez danışmanından alır. Doktora tez danışmanının tüm öğrencileri aynı seminer dersine kayıt yaptırır. Seminer dersinin konusu doktora tez danışmanı tarafından belirlenir, EABD başkanlığı aracılığıyla ilgili Enstitüye bildirilir ve Enstitü tarafından ilan edilir. Seminer konusu Enstitü tarafından ilan edildikten sonra değiştirilemez. Öğrenci seminerini, belirlenmiş gün ve saatte dinleyicilere sunmak zorundadır. Seminer dersinde başarısız bulunan öğrenci, bir sonraki yarıyıldaki seminer dersini tekrar eder. Tekrar durumunda, doktora tez danışmanının uygun görmesi ve Enstitü Müdürlüğü'nün onayıyla seminer konusu değiştirilebilir.

(4) Öğrenci, doktora programlarında EABD'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile ilgili olduğu yüksek lisans programlarından en fazla iki ders alabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki ders seçilebilir ve bu suretle alınan derslere ait başarı durumu 18 inci maddede belirtilen not değerlendirme sistemine göre değerlendirilir ve EYK'nin kararı ile kesinleştirilir. Öğrencinin kayıtlı olduğu program dışından alabileceği dersler, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredisinin %50'sini aşamaz. Aynı EABD bünyesinde bulunan yüksek lisans ve doktora programları arasında alınan dersler, asıl programın ders sayısının %50'sini geçmemek ve daha önce alınmamış olmak koşuluyla program dışı ders olarak sayılmaz.

(5) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora programı kredilerine sayılmaz. Ancak yüksek lisans düzeyinden, daha önceden alınmamış olması koşuluyla, bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren ders veya bilim etiği dersi hariç en fazla iki ders alınabilir.

(6) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Süre

MADDE 39 – (1) Doktora programının süresiyle ilgili esaslar şunlardır:

a) Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesiyle kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

b) Gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için dört yarıyıldır. Bu süreler sonunda öğretim planında yer alan AKTS kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya CC, DC, DD, FF, YZ veya DZ harf notu aldığı dersi/dersleri bulunan veya en az 2,50 (75) GNO'yu sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

c) Kredili derslerini başarıyla tamamlayan, doktora yeterlik sınavında başarılı olan ve doktora tez önerisi kabul edilen ancak doktora tez çalışmasını (a) bendinde belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

ç) Öğrenci, programın mezuniyet koşullarını yerine getirdiği takdirde, programın süresinden önce de mezun olabilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 40 – (1) İlgili EABD başkanlığı, her öğrenci için öğrencinin yazılı görüşünü alarak Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını, doktora programı için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Tez danışmanı önerisi, Enstitü Yönetim Kurulu onayıyla kesinleşir.

(2) Bir öğretim üyesinin doktora programında tez danışmanı olarak atanabilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezinin danışmanlığını (eş danışmanlık hariç) yapmış olması gerekir. Tez çalışmasının niteliği birden fazla danışmanı gerektirdiğinde veya uygun bulunması durumlarında tez danışmanının önerisiyle ikinci danışman, Üniversite içinden veya Üniversite dışından atanabilir. İkinci tez danışmanının, en az doktora derecesine sahip olması gerekir.

(3) Üniversite kadrosunda belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda, ilgili EABD başkanlığının önerisiyle EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak

atanabilir.

(4) Öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği doktora tez konusu ve tez başlığı; doktora yeterlik sınavından sonra en geç bir ay içinde EABD başkanlığı aracılığıyla ilgili Enstitüye önerilir. Doktora tez konusu ve tez başlığı önerisi, EYK onayıyla kesinleşir.

(5) Uzmanlık alan dersi, doktora tez savunma sınavının yapıldığı ve başarılı olduğu tarihe kadar ara ve yaz tatillerini de kapsayacak şekilde devam eder.

(6) Uzmanlık alan dersi; öğrenci sayısına bakılmaksızın her yarıyıl doktora öğrencileri için danışman öğretim üyesi tarafından haftada altı saat verilmek üzere açılır.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 41 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir.

(2) Öğrenciler, yeterlik sınavına bir yarıyıl bir kez olmak üzere en fazla iki kez girebilirler. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Öğrenci, yeterlik sınavına girmek istediğini belirten bir dilekçeyi danışmanının uygun görüşüyle akademik takvimde ilan edilen süre içerisinde ilgili EABD'ye verir. İlgili EABD ise bu talebi Enstitü Müdürlüğüne üst yazı ile bildirir.

(3) Yeterlik sınavları, ilgili EABD tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi; en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları; öğretim elemanları, lisansüstü öğrencileri ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Gerekli olması durumunda EYK'nin kararı ile sınavın sözlü aşaması internet ortamında uzaktan yapılabilir.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda yüz puan üzerinden en az 75 puan alan öğrenci başarılı kabul edilir ve sözlü sınava alınır. Öğrencinin, sözlü sınavdan başarılı olabilmesi için en az 75 puan alması zorunludur. Yazılı ve sözlü sınavlarda sorulan sorular ve değerlendirme tutanak altına alınır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, EABD tarafından yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavının yazılı veya sözlü bölümünde başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Doktora tez izleme komitesi

MADDE 42 – (1) Doktora yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayıyla bir ay içinde doktora tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Doktora tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Doktora tez izleme komitesinde; tez danışmanı ile ilgili EABD içinden ve dışından birer üye yer alır. İlgili EABD dışından yer alacak üye, tez konusuna en yakın olmak üzere farklı bir ana bilim dalından seçilir. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı tez izleme komitesinin bir üyesi olamaz, ama oy hakkı olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(3) Doktora tez izleme komitesinin oluşturulmasından sonraki dönemlerde, ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayıyla üyelere değişiklik yapılabilir.

(4) Çıkar çatışması/örtüşmesi olan kişiler tez izleme komitesinde ve jürilerde yer alamazlar.

(5) Gerekli görülen durumlarda, ilgili EABD'nin teklifi üzerine EYK'nin kararı ile tez izlemeleri ve tez savunmaları internet ortamında video konferans yöntemi ile uzaktan gerçekleştirilebilir.

Doktora tez önerisi

MADDE 43 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci; yazılı tez önerisini, izleyen yarıyıldaki dönem sonu sınavlarının tamamlandığı tarihe kadar sözlü savunmasından en az bir ay önce doktora tez izleme komitesi üyelerine teslim eder. Öğrenci bu öneriyi, komite önünde sözlü olarak (koşullara bağlı olarak enformasyon veya iletişim teknolojilerinin kullanımıyla uzaktan da) savunur. Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır.

(2) Doktora tez izleme komitesi; öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltme yapılmasına veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme yapılması kararında öğrenciye bir ay süre verilir. Komitenin kararı, ilgili EABD başkanlığı tarafından tez önerisi savunmasını izleyen üç günü içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Doktora tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir tez danışmanı ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir doktora tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı tez danışmanı ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; tez danışmanı ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Doktora tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(4) Doktora tez önerisi kabul edilen öğrenci için doktora tez izleme komitesi, her dönem akademik takvimde belirtilen dönem sonu sınavlarının tamamlandığı tarihe kadar ilgili dönem içinde bir kez olmak koşuluyla yılda iki kez toplanır. Öğrenci, tez önerisini toplantı tarihinden en az bir ay önce tez izleme komitesi üyelerine sunar. Tez izleme komitesi, başarılı bulması halinde Enstitüye bir dilekçeyle birlikte yazılı rapor sunar. Raporu sunmadığı takdirde öğrencinin tez çalışmasına EYK'nin kararıyla YZ notu verilir. Öğrenci sunduğu raporu, doktora tez izleme komitesi

önünde sözlü veya video konferans yöntemiyle savunur. Raporunda, o dönemde yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin rapor dönemindeki tez çalışması, komite tarafından başarılı/başarısız olarak değerlendirilir. Bu sonuca göre tez izleme raporuna, danışman tarafından YT/YZ harf notu verilir. Tezin o dönemki izleme sürecinden başarısız bulunan öğrenci için komite tarafından gerekçeli rapor hazırlanır. Öğrencinin kayıtlı olduğu dönemde doktora tez izleme komitesi toplanmadığında, tez çalışmasına EYK'nin kararıyla YZ harf notu verilir. Üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez tez çalışma notu YZ olan öğrencinin EYK'nin kararıyla programdan ilişkisi kesilir. Tez izleme süreçlerinde, öğrenci tez dersine kayıt yaptırmadığı veya öğrencinin kayıt yenilemediği durumda notu YZ harf notu olarak değerlendirilir.

(5) Senato tarafından kabul edilen haklı ve geçerli nedenlerden biri olmaksızın doktora tez önerisi savunmasına birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, doktora tez önerisi vermiş olsa dahi başarısız sayılır.

(6) Öğrenci yapacağı tezde, tez önerisinin etik kurul tarafından belirlenen kurallara uygun olarak tez konusunun belirlenmesinin ardından, etik kurul onayı gerektiren durumlarda öncelikle EYK'nin onayından sonra, gerekli etik onay ve/veya izinleri alarak tez çalışmasına başlayabilir.

(7) Gerekli görülen durumlarda, ilgili EABD'nin teklifi üzerine EYK'nin kararı ile tez savunmaları internet ortamında video konferans yöntemi ile uzaktan gerçekleştirilebilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 44 – (1) Doktora programı öğrencisi, Enstitünün tez yazım kılavuzunda yer alan kurallara uygun olarak yazdığı tezini, güz döneminde akademik takvimde belirtilen dönem sonu sınavı harf notlarının tesliminin son tarihine kadar; bahar döneminde ise akademik takvimde belirtilen yaz okulu sonu sınavları harf notlarının tesliminin son tarihine kadar Türkçe ve İngilizce olarak ve en fazla 250 kelimedenden oluşan özeti de kapsayacak bir biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmak üzere, tez danışmanına görüş için sunulmasından önce öğrencinin, doktora tez konusuna ilişkin olmak üzere ilgili EABD başkanlığının onayladığı aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamış olması gerekir:

a) Alanında ulusal/uluslararası dizinlerde (SCI, SCI-Expanded, SSCI, ESCI, AHCI, Alan İndeksleri veya TR Dizin) taranan dergilerde en az 1 adet basılmış, kabul almış veya yayımlanmak üzere DOI numarası almış veya elektronik ortamda tam metni yayımlanmış yayını olmak.

b) Patent veya tasarım tescili almış olmak.

(3) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci; tezini, tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı; tezin, Enstitünün tez yazım kılavuzundaki yazım kurallarına uygunluğunu denetler. Danışman; söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezi, ilgili EABD başkanlığı aracılığıyla en az bir ay önce Enstitü Müdürlüğüne gönderir.

(4) Öğrencinin doktora tezinin savunabilmesi için doktora tez izleme komitesine en az üç kez rapor sunmuş, raporların ve savunmalarının komite tarafından başarılı bulunup YT (yeterli) harf notuyla değerlendirilmiş olması koşuldur. Ancak üç doktora tez izleme komitesi toplantısı sonunda tez savunmasına girmeyen öğrenci, azami süresi dâhilinde kayıtlı olduğu her yarıyıl doktora tez izleme komitesine rapor sunmak ve raporu savunmak zorundadır. Tez izleme sınavının yapılmadığı durumlarda, EYK tarafından tez dersine YZ (yetersiz) notu verilir.

(5) Doktora tez savunma sınavı jürisi, tez danışmanı ve ilgili EABD başkanlığının önerileriyle, EYK tarafından atanır. Jüri, en az ikisi öğrencinin doktora tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyelerinden ve en az ikisi de Üniversite dışındaki ulusal ve/veya uluslararası üniversitelerden olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesi ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez/eser danışmanı jüri üyesi olmaksızın jüride yer alabilir. Yedek jüri üyelerinden biri, kurum dışından olmak zorundadır. Asıl jüri üyesi, tez/eser izleme komitesi üyeleri hariç, görev yapamayacağını yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye beyan ettiğinde veya beyan etmeksizin sınava katılmadığı durumda, yedek üyelerden biri jüride yer alır.

(6) Çıkar çatışması/örtüşmesi olan kişiler jürilerde yer alamazlar.

(7) Enstitü tarafından alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, tez danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jüri üyesinin gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere EYK'ye gönderilir.

(8) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde belirlenmiş gün ve saatte toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav; tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanı olan dinleyicilerin katılımına açık gerçekleştirilir.

(9) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri; öğrenciye ve dinleyicilere kapalı olarak doktora tezi hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Savunma sınavı sonucu, ilgili EABD başkanlığı tarafından tez sınavını izleyen üç iş günü içinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Online sınav yapılan durumlarda on beş iş günü içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(10) Tezi kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir.

(11) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(12) Düzeltme kararı verilen tez için öğrenci, gerekli düzeltmeleri yaparak tezini tekrar tez danışmanına sunar. Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tez çalışması, ilgili EABD başkanlığı aracılığıyla Enstitüye teslim edilir. Öğrenci, en geç altı ay içinde düzelttiği tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda başarısız bulunan ve tezi kabul edilmeyen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(13) Tez, öğrenim görülen lisansüstü program dilinde yazılır ancak öğrencinin talebi, tez danışmanının uygun görüşü ile öğretim dili Türkçe olan doktora programı öğrencisi; tezini, İngilizce de yazabilir.

Doktora diploması

MADDE 45 – (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş sekiz nüshası ve iki adet dijital kopyasını (CD/DVD, flaş bellek ve benzeri) tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Öğrencinin mezuniyetine, EYK karar verir. EYK, başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

(4) Tezin jüri tarafından imzalanmış nüshasının teslim edildiği tarih, mezuniyet tarihidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ek süre

MADDE 46 – (1) Yükseköğretim kurumları tarafından, afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Üniversitelerarası Kurul ve Yükseköğretim Kurulu, Senato, EK ve EYK kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 48 – (1) 8/10/2019 tarihli ve 30912 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İzmir Bakırçay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörü yürütür.